

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра Готельноресторанного та туристичного бізнесу

Допущено до захисту
в.о. завідувачки кафедри
Кундиловська Т.А.

“ ____ ” _____ 2025 р.

РЕФЕРАТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 242 «Туризм»

за освітньою програмою «Економіка та організація туристичної діяльності»

за темою:

***Напрямки використання європейського досвіду
управління туристичними дестинаціями***

Виконавець

студентка IV курсу ЦЗФН

Лисиченко Р.О.

Науковий керівник

к.е.н, доцент Михайлюк О.Л.

Одеса 2025

ВСТУП

Актуальність теми. Традиційно туризм робить внесок у створення робочих місць, економічне зростання та внутрішні інвестиції, зробив галуззю, яку слід відзначати та підтримувати.

Однак у період зростання попиту та збільшення кількості відвідувачів, виникають серйозні питання щодо реального внеску туризму до міського життя, і чи справді вплив на міста та їх мешканців завжди є позитивним.

Урбанізація, глобалізація, міграція, цифровізація, довкілля і навіть сприйняття людей місця та ідентичності; усе це актуальні питання, і всі вони пов'язані зі зростанням туризму. Хоча туризм може допомогти стати більш зовнішніми, гостинними та процвітаючими, цей процес не відбувається автоматично, і це не завжди приносить користь усім. Туризм у деяких європейських містах насправді став дуже незбалансованим - занадто високий попит на обмежену інфраструктуру та атракції з різкими піками в певну пору року.

Мета — дослідити напрямки використання європейського досвіду управління туристичними DESTИНАЦІЯМИ.

Поставлена мета обумовила необхідність вирішення низки взаємопов'язаних **завдань**, серед яких основними є:

- надати характеристики основних понять: туризм, туристична політика, туристичні DESTИНАЦІЇ, сталий розвиток туризму;
- дослідити типологію туристичних DESTИНАЦІЙ;
- проаналізувати особливості нормативно-правової бази сфери туризму європейських країн;
- вивчити інтеграційні процеси у туристичних DESTИНАЦІЯХ. Стратегічні альянси як форма співпраці у туристичній DESTИНАЦІЇ;
- дослідити європейський на національний досвід розвитку туристичних DESTИНАЦІЙ;
- дослідити впровадження критеріїв Глобальної ради сталого туризму (GSTC) для забезпечення умов розвитку туристичних DESTИНАЦІЙ і цифровізацію туристичної діяльності;

- запропонувати формування маркетингової стратегії і комплексу маркетингових комунікацій туристичних дестинацій.

Об'єкт дослідження – туристичні дестинації Європи.

Предмет дослідження – теоретичні і практичні інструменти використання європейського досвіду управління туристичними дестинаціями.

Питання розвитку туристичних дестинацій висвітлюються у працях Благун І. [9], Будкевіч І.В. [19], Головчан А.І. [20,21]. Журби І. [38], Корж Н.В. [45]. Особливості розвитку європейських туристичних дестинацій досліджували Бойко О.В. [10], Корюгін О.В. [43], Тимошенко Т. [70] та інші.

Практичне значення кваліфікаційної роботи полягає у наступному:

- надано характеристику основних понять: туризм, туристична політика, туристичні дестинації, сталий розвиток туризму;
- досліджено типологію туристичних дестинацій;
- проаналізовано особливості нормативно-правової бази сфери туризму європейських країн;
- вивчено інтеграційні процеси у туристичних дестинаціях. Стратегічні альянси як форма співпраці у туристичній дестинації;
- досліджено європейський на національний досвід розвитку туристичних дестинацій;
- досліджено впровадження критеріїв Глобальної ради сталого туризму (GSTC) для забезпечення умов розвитку туристичних дестинацій і цифровізацію туристичної діяльності;
- запропоновано формування маркетингової стратегії і комплексу маркетингових комунікацій туристичних дестинацій.

Методи дослідження: порівняльного, історичного, статистичного аналізу

- для аналізу культурно-історичної спадщини країн; аналогії; предметного моделювання, метод аналіз-синтез, системно-структурний – для систематизації основних понять.

Інформаційна база дослідження. Дослідження по темі кваліфікаційної роботи проводилися за допомогою аналізу законодавчих актів європейських країн; літературних джерел, матеріалів офіційних сайтів об'єктів туризму.

Структура та обсяг роботи. Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатку. Загальний обсяг кваліфікаційної роботи становить 83 сторінки. Робота містить 25 таблиць, 5 малюнків. Список використаних джерел включає 107 найменувань.

Публікації за темою дослідження.

1. Лисиченко Р. О. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНИХ ДЕСТИНАЦІЙ. Туристичний та готельно-ресторанний бізнес: світовий досвід та перспективи розвитку для України: матеріали V Міжнародної наукової та практичної конференції здобувачів вищої освіти (м. Одеса, 9 квітня 2025 р.) / Одеський національний економічний університет. Одеса: ОНЕУ, 2025. 272 с. (С. 139-143).

ОСНОВНА ЧАСТИНА

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТУРИСТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ. Надана характеристика основних понять: туризм, туристична політика, туристичні дестинації, сталий розвиток туризму; проведена типологія туристичних дестинацій. Досліджені особливості нормативно-правової бази сфери туризму європейських країн.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СТАНУ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНИХ ДЕСТИНАЦІЙ. Проаналізовані інтеграційні процеси у туристичних дестинаціях. Стратегічні альянси як форма співпраці у туристичній дестинації. Досліджено європейський досвід розвитку туристичних дестинацій і сучасний стан розвитку туризму в Україні.

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМКИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ В УПРАВЛІННЯ ТУРИСТИЧНИМИ ДЕСТИНАЦІЯМИ В УКРАЇНІ. Обґрунтовано впровадження критеріїв Глобальної ради сталого туризму (GSTC) для забезпечення умов розвитку туристичних дестинацій. Цифровізація туристичної діяльності. Запропоновано формування маркетингової стратегії і комплексу маркетингових комунікацій туристичних дестинацій.

ВИСНОВКИ

1. Диверсифікація туристичної пропозиції та залучення нових вихідних ринків і сегментів до напрямків, що розвиваються, і поза піковими періодами лежить в основі багатьох туристичних стратегій для кращого розподілу переваг і туристичних потоків. Потрібні значні інвестиції, щоб зменшити вплив туристичної діяльності на навколишнє середовище та одночасно адаптуватися до наслідків зміни клімату. Туристичні напрямки та підприємства потребують підтримки, щоб йти в ногу зі швидким технологічним розвитком, а ресурси також потрібні для розвитку транспортної та іншої інфраструктури, необхідної для кращого управління розвитком туризму. Збільшення спроможності сектору залучати, утримувати та розвивати сильну та стабільну робочу силу є ще однією сферою постійної уваги.

2. Інтеграція індустрії культури та туризму забезпечує додану вартість у туристичному ланцюжку вартості за допомогою інформаційних технологій. Стратегічний альянс або стратегічна коаліція покращують конкурентоспроможність, спираючись на навички та компетенцію інших організацій. Працюючи разом, партнери можуть досягати спільних цілей і вигод. Кожен із партнерів в альянсі залишається окремою організацією, на відміну від злиття, коли активи об'єднуються. Крім того, стратегічний альянс передбачає обмін і спільне використання ресурсів і можливостей, а також спільну розробку або розподіл товарів і послуг для довгострокової підтримки на ринку.

3. Європейці, як правило, обирають переважно напрямки в країні свого проживання. У 2023 році 73% туристичних поїздок були внутрішніми. З точки зору тривалості, більше половини туристичних поїздок (56,5%) були короткостроковими з 1-3 ночівлями.

У 2023 році європейці витратили відносно більше на туристичні поїздки (транспорт, проживання, інші товари чи послуги), причому витрати на туризм досягли приблизно 553 мільярдів євро, що на 16,5% більше, ніж у 2022 році.

Це відповідає в середньому 97,6 євро за ніч під час подорожей із принаймні 1 ночівлею у 2023 році, що означає зростання на 11,8% порівняно з 2022 роком, коли вони витрачали в середньому 87,3 євро.

4. Цифровізація впливає на туризм і трансформує його. Європейська комісія приділяє пильну увагу цьому процесу, щоб підтримати конкурентоспроможність, стійкість і стійкість туристичного сектора в ЄС.

У 2021 було представлено бачення цифрової трансформації Європи до 2030 року у чотирьох сферах:

- кваліфікація та підвищення кваліфікації;
- безпечні та стійкі цифрові інфраструктури;
- цифрова трансформація бізнесу;
- цифровізація державних послуг.

5. Відновити галузь туризму допоможе і міжнародна співпраця. Торік Україна вперше в історії очолила Європейську Комісію ООН «Туризм», що відкрило нові можливості для обміну досвідом, дозволяє залучати більше інвестицій, створювати спільні проєкти, спрямовані на відновлення та реконструкцію зруйнованої чи пошкодженої внаслідок війни туристичної інфраструктури.

6. Пропонується втілення концепції розумного туризму. Розумний туризм охоплює різні аспекти, включаючи цифрове підключення, аналітику даних, інтеграцію інформаційно-комунікаційних технологій, розумну інфраструктуру, участь туристів, сталість, залучення громадськості, безпеку, культурне збереження, маркетинг і просування.

Розумний туризм – це не просто тренд; це стало необхідною стратегією для туристичних напрямків і підприємств. Він підвищує конкурентоспроможність напрямків, забезпечуючи безперебійний, персоналізований та стійкий досвід для туристів.

АНОТАЦІЯ

на кваліфікаційну роботу студентки ЦЗФН Лисиченко Р.О. на тему:
***Напрямки використання європейського досвіду управління
туристичними DESTINATIONAMI***

на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 242 "Економіка та організація туристичної діяльності"

Кваліфікаційна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатку. Загальний обсяг кваліфікаційної роботи становить 83 сторінки. Робота містить 25 таблиць, 5 малюнків. Список використаних джерел включає 107 найменувань.

Об'єкт дослідження – туристичні DESTINATIONAMI Європи.

Предмет дослідження – теоретичні і практичні інструменти використання європейського досвіду управління туристичними DESTINATIONAMI.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТУРИСТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ. Надана характеристика основних понять: туризм, туристична політика, туристичні DESTINATIONAMI, сталий розвиток туризму; проведена типологія туристичних DESTINATIONAMI. Досліджені особливості нормативно-правової бази сфери туризму європейських країн.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СТАНУ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНИХ DESTINATIONAMI. Проаналізовані інтеграційні процеси у туристичних DESTINATIONAMI. Стратегічні альянси як форма співпраці у туристичній DESTINATIONAMI. Досліджено європейський досвід розвитку туристичних DESTINATIONAMI і сучасний стан розвитку туризму в Україні.

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМКИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ В УПРАВЛІННЯ ТУРИСТИЧНИМИ DESTINATIONAMI В УКРАЇНІ. Обґрунтовано впровадження критеріїв Глобальної ради сталого туризму (GSTC) для забезпечення умов розвитку туристичних DESTINATIONAMI. Цифровізація туристичної діяльності. Запропоновано формування маркетингової стратегії і комплексу маркетингових комунікацій туристичних DESTINATIONAMI.

Ключові слова: туристичні DESTINATIONAMI, європейський досвід, цифровізація туристичної діяльності, туристична політика.

ANNOTATION

for the qualification work of the student of the Central Faculty of Tourism and Tourism
Lysychenko R.O. on the topic:

Directions for using European experience in managing tourist destinations
for obtaining a bachelor's degree in specialty 242 "Economics and organization of tourist activities"

The qualification work consists of an introduction, three sections, conclusions, a list of sources used, an appendix. The total volume of the qualification work is 83 pages. The work contains 25 tables, 5 figures. The list of sources used includes 107 items.

The object of the study is tourist destinations in Europe.

The subject of the study is theoretical and practical tools for using European experience in managing tourist destinations.

SECTION 1. THEORETICAL PRINCIPLES OF TOURISM POLICY. The main concepts are described: tourism, tourism policy, tourist destinations, sustainable tourism development; a typology of tourist destinations is carried out. The features of the regulatory and legal framework of the tourism sector of European countries are studied.

CHAPTER 2. ANALYSIS OF THE STATE OF DEVELOPMENT OF TOURIST DESTINATIONS. Integration processes in tourist destinations are analyzed. Strategic alliances as a form of cooperation in a tourist destination. The European experience in the development of tourist destinations and the current state of tourism development in Ukraine are studied.

CHAPTER 3. DIRECTIONS FOR IMPLEMENTING EUROPEAN EXPERIENCE IN THE MANAGEMENT OF TOURIST DESTINATIONS IN UKRAINE. The implementation of the criteria of the Global Sustainable Tourism Council (GSTC) to ensure the conditions for the development of tourist destinations is justified. Digitalization of tourist activities. The formation of a marketing strategy and a set of marketing communications for tourist destinations is proposed.

Keywords: tourist destinations, European experience, digitalization of tourist activities, tourist policy.